

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ

Касатонова І.А., канд. екон. наук, доцент

Слісаренко О.О., здобувач вищої освіти

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Внутрішній контроль – це система заходів, організованих і здійснюваних економічним суб'єктом з метою найбільш ефективного виконання всіма працівниками своїх обов'язків при здійсненні господарських операцій. Внутрішній контроль визначає законність цих операцій і їх економічну доцільність для підприємства.

З економічної точки зору, внутрішній контроль можна визначити як регламентовану нормами права діяльність суб'єктів контролю організації, спрямовану на попередження, виявлення та припинення порушень правових норм і управлінських рішень, що забезпечують нормальне функціонування економічної системи організації в цілому і кожного її елементу окремо.

З точки зору аудиту, внутрішній контроль – це сукупність організаційної структури, методик і процедур, прийнятих керівництвом економічного суб'єкта в якості засобів для впорядкованого і ефективного ведення господарської діяльності, що включає організовані всередині даного економічного суб'єкта і його силами нагляд і перевірку.

У бухгалтерському обліку доцільно виділити дві групи внутрішнього контролю: внутрішній документальний контроль і внутрішній фактичний контроль [1]. Внутрішній документальний контроль полягає у встановленні сутності перевіряємої господарської операції і господарської діяльності в цілому на основі первинних документів, облікових записів і звітностей, в яких вона отримала свій відбиток. Внутрішній фактичний контроль являє собою

встановлення дійсного, реального стану об'єкта перевірки та здійснюється шляхом перерахунку, зважування, обміру для встановлення фактичного залишку майнових і матеріальних цінностей в натуральному вимірнику.

До внутрішнього документального контролю можна віднести:

- затвердження первинних документів в обліковій політиці. Разом з тим обов'язковими до застосування продовжують залишатися форми документів, що використовуються в якості первинних облікових документів, встановлені уповноваженими органами відповідно і на підставі інших законодавчих актів (наприклад, касові документи);

- повноту заповнення реквізитів первинних документів;

- реєстрацію первинних документів в облікових реєстрах. Відповідно до НП(С)БО № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» дані, що містяться в первинних облікових документах, підлягають своєчасної реєстрації та накопичення в реєстрах бухгалтерського обліку;

- відображення фактів господарського життя в бухгалтерській фінансовій звітності [2].

Отже, внутрішній контроль відіграє важливу роль в системі облікового процесу, так як він забезпечує ефективну діяльність економічного суб'єкта в цілому і його окремих елементів.

Перелік посилань:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336> (дата звернення 29.04.2020)

2. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Фінансовий облік. Київ: Лібра, 2005. 976 с.